

23 Maanpuolustuskorkeakoulu 30 vuotta

Äänitteen kesto: 25 min

Litterointimerkinnät

Haastattelija:	Antti Nissinen
Haastateltava:	Mika Kalliomaa
sa- (sana)	sana jää kesken epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
[tauko 10 s]	vähintään 10 sekunnin tauko puheessa
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

[musiikkia]

Puhuja: Kuuntelet Maanpuolustuskorkeakoulun Sotataidon ytimestä -podcastia. Jaksoissa sotataidon asiantuntijat keskustelevat ajankohtaisista yhteiskuntaan ja sen turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä.

[musiikkia]

Antti Nissinen: Tervetuloa kuuntelemaan Sotataidon ytimestä -podcastia. Kuuntelet podcastimme erikoisjaksoa, sillä tänään emme keskustele niinkään sotataidosta vaan Maanpuolustuskorkeakoulusta, jonka perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 30 vuotta. Jaksossa käsittelemme Maanpuolustuskorkeakoulun mennyttä 30 vuotta, nykyhetkeä ja edessä olevaa juhlavuotta sekä pohdimme myös, miltä korkeakoulun tulevaisuus näyttää.

Minä olen Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnan puheenjohtaja, yliluutnantti Antti Nissinen. Kanssani keskustelemassa on maanpuolustuskorkeakoulun rehtori, kenraalimajuri Mika Kalliomaa. Tervetuloa.

Jos katsoisimme aluksi hetken menneeseen. Maanpuolustuskorkeakoulu perustettiin siis vuonna 1993, kun perinteiset sotakoulut eli kadettikoulu, taistelukoulu ja sotakorkeakoulu yhdistettiin yhdeksi opetuslaitokseksi. Tänä päivänä vuonna 2023 MPKK on ainoa eurooppalainen sotilasyliopisto, jossa voi suorittaa kaikki sotatieteen tutkintotasot kandidaatista tohtoriksi.

Paljon on tapahtunut maailmassa vuoden 93 jälkeen. Mutta rehtori Mika Kalliomaa, mikä on teidän näkökulmastanne olleet merkittävimmät virstanpylväät, kun puhutaan MPKK:n 30-vuotisesta historiasta?

Mika Kalliomaa: Joo, ehkä (se on tietysti ensinnäkin vaarallinen) [0:01:43] nostaa jotakin yksittäisiä tapahtumia, mutta kyllä tässä varmaan käännepisteitä. Mä itse asiassa halusin vähän hakea kauempaa vauhtia. Tietysti on olennaista, että me tunnustetaan sinne 93 vuotta ennen olleiden aikaisempien sotakoulujen, niinku mainitsit kadettikoulu, taistelukoulu ja sitten sotakorkeakoulu, niin niiden aikaiset isot menestyksekkäät historiat. 1700-luvulta lähtien suomalaisia upseereja on suomalaisen yhteiskunnan palvelukseen koulutettu ja kasvatettu. Et se on tietysti ihan olennainen osa huomioida täs meidän 30-vuotistaipalees.

Mutta se taitaa olla niin, että tietysti se lähtölaukaus on aina merkittävä. Tosi isot haasteet ja rohkeat askeleet silloin otettiin, kun päätettiin, että lyödään nää sotakoulut yhteen ja lähetään tähän yliopistolliseen koulutusjärjestelmään mukaan. Se on tietysti ymmärretty jo silloin heti alusta lähtien, että vaatii työtä. Se ei ole ilmoitusasia, vaan pitää itse osoittaa olevamme sitten tällä tasolla opetuksessa. Ehkä se Bolognan prosessin mukaisen, elikkä Euroopan yhteisen koulutusjärjestelmän mukaisen rakenteen meille mukaan ottaminen on ehkä yks keskeinen. Se tais olla 2006 vuonna, kun lähdettiin siihen, että meillä on sotatieteen kandidaattitutkinto, sitten työelämävaihe siinä välissä, tän Bolognan prosessin mukaisesti ja sitten maisteritutkinto, jossa sinäkin tällä hetkellä opiskelet. Tää on ehkä sellainen keskeinen. Sitten meillä varmaan löytyis monta semmosta käännettä sekä tutkimuksen että sitten tän opetuksen puolella.

Sitten vielä ehkä on hyvä mainita nää organisatoriset muutokset. Muun muassa 2015 vuoden puolustusvoimauudistuksessa Maakuntakorkeakouluun liitettiin perinteinen kriisinhallintakoulutusorganisaatio. Siis puolustusvoimien kansainvälinen keskus, joka antaa johtajille ja asiantuntijoille koulusta sotilaskriisinhallintaan suomalaisille ja kansainvälisille osaajille. Se on nyt tietysti yks semmonen iso liitänne.

Antti Nissinen: Kiitos. Mennään hetkeksi juhluvuoden pariin. Nyt meidän MPKK:n 30. juhluvuosi on aluillaan. Korkeakoulun juhluvuoden iskulauseena on: "Oppien, tutkien, johtaen - Maanpuolustuskorkeakoulu 30 vuotta sotataidon ytimessä. Jokaisessa yliopistossa tietenkin opitaan ja tutkitaan, mutta johtamiselementillä on MPKK:n opinahjossa erityinen rooli Suomen muihin yliopistoihin verrattuna.

Voitko avata hieman, mitä juhluvuoden sloganilla tarkoitetaan, ja myös laajemmin sitä, mistä MPKK:n juhluvuodessa on pohjimmiltaan kyse?

Mika Kalliomaa: Joo, tää slogan lähdettiin rakentamaan, kun ajateltiin, että mihin me nyt sitten erityisesti tänä vuonna ja tässä juhlan hetkellä pysähdyttäs miettimään. Lähinnä oikeastaan ton sloganin lopusta, että sotataidon ytimessä. Se on itse asiassa meidän strategian mukainen valinta hahmottaaksemme itsellemme ja muille, et mikä on se meidän yliopistollinen profiili. Elikkä sekä tutkimukses että opetuksessa olemme ainut suomalainen koulu, joka antaa sotataidoista opetusta. Siksi se osa siitä.

Oppien ja tutkien on luonteva niinku sanoit, ja tää johtamiselementti on tässä mukana. Me ollaan läpi Maanpuolustuskorkeakoulun historian, kun katsoo meidän strategioita, niin me ollaan joko koulutettu asiantuntijoita johtajavalmiuksin tai johtajia asiantuntijavalmiuksin, mutta joka tapauksessa tän asiantuntijoiden rinnalle on tää johtaminen nostettu aina. Siksi myöskin täs sloganis haluttiin sen näkyvän.

Antti Nissinen: Aivan. No, miten tää juhluvuosi sitten näkyy täällä yliopiston kampuksella Santahaminassa tai myös laajemmalle yleisölle?

Mika Kalliomaa: Me lähettiin siitä, että juhlimme työn merkeissä. Meillä oikeestaan lähdettiin niin päin, että me emme semmosta isoa yksittäistä juhlaa järjestä, vaan kaikki nää meidän tämän vuoden kalenterissa olevat tapahtumat kantaa nyt sitten tätä juhluvuoden teemaa. Ehkä näitä eri tapahtumia sitten profiloimme eri kohderyhmille. Muun muassa nyt sitten tää 13. päivä perjantaina ollut vuosipäivän päiväjuhla on meidän omalle henkilöstölle, sidosryhmille ja sitten täältä viime vuoden aikana pois lähteneille. Sitten muun muassa iltajuhla on omalle henkilöstölle. Onpa meillä yksi ylimääräinen tapahtumakin tai lisätapahtuma, ja se on perheiden päivä, jolloin me kutsutaan sitten perheet tänne työpaikalle. Arjen merkeissä.

Antti Nissinen: Kyllä. No, sitten juhlimisesta nykytilaan. Eli voitais keskustella laajemmin siitä, miltä MPKK vuonna 2023 näyttää. Suomen turvallisuusympäristö on Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen myötä muutoksessa. Lisäks meillä on Nato-liittymisprosessi käynnissä. Jäsenyys Natossa on toivottavasti vain ajan kysymys.

Miten näet, että viimeisen vuoden aikana maailmassa tapahtuneet muutokset ovat tähän mennessä heijastuneet MPKK:n toimintaan? Millä tavalla ne näkyvät korkeakoulussa vuonna 2023?

Mika Kalliomaa: Kyllä tää koko vuosi on siinä kaikessa karmeudessaan, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Nyt tietenkin muistamme, että 14 vuonna tämä alkoi myöskin. Mutta erityisesti tänä vuonna on näkynyt tää turvallisuudesta ja myöskin sotilaallisesta maanpuolustuksesta käytävä yhteiskunnallinen keskustelu. On luonnollisesti näyttäytynyt sitten meillä. Näyttäytyny sillä tavalla, että asiantuntijuudelle on ollut kysyntää. Kyllä meidän asiantuntijat on ollu kysytyjä sekä mediassa että myöskin sitten erilaisissa työryhmissä ja seminaareissa ja työpajoissa.

Toisaalta sitten toinen, mikä on ehkä näkynyt vähemmän ulospäin, niin myöskin me olemme puolustusvoimien ikään kun osaajapankki. Meidän asiantuntijat on ollu monessa puolustusvoimallisessa tehtävässä tän vuoden aikana sen oman työn lisäksi tai suunnitellusti niin, että olemme varautuneet sit toimimaan tämmösessä tehtävässä, jos tarve vaatii. Nyt sitten semmonen hetki tuli.

Tää on tietysti tutkimuksen näkökulmasta, tähän on ideaalitalanne. Kerrankin tutkimusviestintä on onnistunut. Ei meidän hyvän valmistautumisen tai meidän hyvän työn, vaan että tuli tilanne, jossa tarvittiin osaamista ja tutkittua tietoa. Täs on ehkä ihan olennainen huomata se, että mitä. Oikeestaan pikkasen kärjistäen sanottuna. Mitään uutta osaamista emme kerinneet luonnollisestikaan tänä vuonna enää rakentamaan. Vaan kaikki se, mitä pystyttiin yhteiskunnalle antamaan ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen osallistumaan, niin oli jo valmiiksi rakennettua osaamista tutkimuksen ja opetuksen kautta. Siksi tää oli tietysti hyvä. Totta kai sitten tämmönen viestintävarautuminen ja viestintäkoulutus tulee sitten siihen päälle, mutta sitä on turha tehdä, jos ei ole osaamista, mitä sitten pystys siellä keskustelussa, haastattelussa tai jossakin muualla kiteyttämään.

Antti Nissinen: Aivan. Tarkenna vielä kuulijoille, että MPKK:n asiantuntijoita on haastateltu ja siteerattu yhteensä yli 2600 tv- ja radiojutussa, lehtiartikkelissa sekä muilla median alustoilla. MPKK lienee siis vuonna 2023 suuren yleisön keskuudessa tunnetumpi kuin mitä se on ollut koko 30-vuotisen historiansa aikana.

Osaatko vielä sanoa tarkemmin, että millainen merkitys MPKK:n henkilöstön esiintymisessä mediassa on koululle, ja toisaalta osaatko myös sanoa, et millainen merkitys esiintymisillä on ollut näille tutkijoille ja opettajille itselleen?

Mika Kalliomaa: Joo, tää on varmaan semmonen ihan olennainen kysymys. Siin pitää varmaan sitten pysähtyä miettimään vähän, kun aikaa tulee. Mutta (eka on kyllä ääneen sanottava) [0:09:56], että työmäärä on ollut kova. Muistelin tossa, oisko ollu elokuun alussa, että jonkun raportin mukaan 4500 tuntia oli tehty mediaa sitten helmikuun lopun. Et se kaikki tuli niin ikään kuin yllättäen ja oman työn päälle. Toki vähän kerkesimme varautumaan. Saimme oivalluksen, että tämmönen tulee ja näin ollen sitten ehkä kerkisimme sen ensimmäinen askeleen ottamaan ennen kuin sitten tämmönen vastuu tuli.

Kyllä mä luulen, että kaikki, ketkä mediaan pääsee mukaan, niin tämmösen osaamisen kiteyttäminen ja viestin selkeys siinä paranee koko ajan. Näin ollen myöskin tämmönen ammatillinen pätevyys on tullu. Tietysti ehkä mun on hyvä kysyä sinulta opiskelijan näkökulmasta, että onko se näkynyt siellä opiskelijan arjessa, koska toivon tietysti, et meil ois ollu se tai on ollut ja on, että se Ukrainan sodan opetukset näkyisi siellä opetuksessakin. Jollakin tavalla tulis sitten myöskin tää arjen realiteetit tai käynnissä oleva sota sitten siihen opetukseen mukaan.

Antti Nissinen: Kyllä, kyllä näkyy. Sanotaan, että hyvinkin ajankohtaista tietoa on opiskelijoille tarjolla. Viittaukset on ajankohtasia ja sanotaan, että hyvin informatiivisia, eli on myös opiskelijaystävällisiä siinä mielessä, että on tiivistetty se hankittu ja löydetty tieto meille opiskelijoille.

Mika Kalliomaa: Joo, ja tää kuulostaa hyvältä ja on myöskin varmasti osa kysymykseesi vastausta. Elikkä opettajat on ollu paremmin ikään ku sekä tietoisia

siitä, että mitä tapahtuu, mutta myöskin sitten ehkä osaa sen sotataidollisen opetuksen tuoda sitten vähän konkreettisemmin ja arkeen sopivammin.

Antti Nissinen: Kiitos. Puhutaan hetki MPKK:N asemasta yliopistoverkostossa. Eli siirrytään niin sanotusti arkipäivän asioihin. Yliopistona MPKK:n erityispiirteenä on se kaksijakoinen luonne, jossa yhdistyvät sekä akateemisen että sotilaskoulutuksen perinteet. Mä opiskelin itse kadettikoulussa vuodesta 2013 vuoteen 2016. Tällä hetkellä tosiaan suoritan opintoja sotatieteiden maisterikurssilla numero 11 tämän vuoden syksyyn asti. Paljon on muuttunut omista kadettiajoista, mutta parhaimmat käytänteet on luonnollisesti säilytetty.

Mika, mitkä asiat näet MPKK:n:n toiminnan vahvuuksina ja toisaalta kehityskohteena?

Mika Kalliomaa: Kyllä vahvuus ainakin itse rehtorin tutkassa koen siinä, että meil on niin vahva tää työelämärelevanssi ja työelämäkontakti. Me tiedämme, tiedän sinunkin tulevan tehtävän niinku hyvin molemmat tiedämme. Tiedetään ikään kuin jokaisen opiskelijan ja jokasen tutkintoon valmistavan osaamisen seuraavat tehtävät. Myöskin sitten tää, että me pystymme sitten varmistamaan, kun aikanaan kurseilta valmistut, niin kahden vuoden päästä meiltä tulee se meidän kuvioihin kuuluva, joka toivottavasti myöskin kadettikurssin jälkeen tuli tää työelämän palaute. Kysytään entiseltä opiskelijalta ja hänen esimieheltä, että miten Maatalouskorkeakoulussa annettu opetus vastasi työelämän vaatimuksia. Tää on tietysti hyvä palaute meille. Tämmöstä me pystymme, kun se on prosessiin sidottu, niin koko ajan saamaan myöskin sitä feedbackia siitä, että varmasti tää opetus vastaa niitä tavoitteita, mitä puolustusvoimilla ja rajavartiolaitoksella on upseerin osaamisvaatimuksista. Tää on ehkä se vahvuuspuoli. Pystymme siis optimoida aika hyvin tätä opetusta.

Toinen hyvän vahvuuden mä näen siinä, että tää järjestelmä luo automaattisesti, kuten itsekin sanoit, niin tämmösen elinikäisen oppimisen tuen. Elikkä me tiedämme, että viiden vuoden päästä suurin piirtein ikäluokka tulee uudelleen seuraavalle tutkintotasolle. Me pystymme sitten siinä uudelleen tuomaan sekä uutta tietoa että vähän niinku rakentamaan edellisen päälle. Tää on se toinen hyvä puoli.

Kyllä varmaan näitä kehityskohteita löytyy paljonkin. Meidän parantamissuunnitelmassa tällä hetkellä, joka vuotuisesti aina tuon meidän itsearviointiprosessin jälkeen rakennetaan puolustusvoimien ohjeen mukaisesti, niin siellä parantamissuunnitelmassa nousee kaksi semmosta isoo asiaa, jotka on mun mielestä keskeisiä. Sekä digityö että digipedagogiikka. Elikkä tää korona-ajan hyvä digiloikka, jonka pakotettuna jouduimme ottamaan muun yhteiskunnan ja koulutusjärjestelmän mukana. Nyt meillä on kyllä tosi tärkeä istuttaa ne arkeen, ne hyvät käytänteet kaikkiin opetukseen ja kaikkiin tutkintotasoihin ja benchmarkata myöskin koulun sisällä, koska niin kuin hyvin tiedetään siel on paljon tämmöstä

välineosaamista mut siel on sisällöntuotantoo ja opiskelijoiden hyödyntämistä sitten siinä opetuksessa ihan eri tavalla.

Nää on ehkä semmoset keskeiset. Sitten tietysti tuolla tutkimuksen puolella me ollaan sillä lailla pienesti resursoitu tutkimus osaltamme ja näin ollen meillä on kyllä iso paine saada lisää tutkimusvoimaa. Tää ulkoisen rahoituksen puolelta näyttää olevan paras keino saada sitten yhteistyössä ehkä muiden yliopistojen kanssa tämmösiä tutkimushankkeita, jotka sitten laventaa pikkasen tätä meidän mahdollisuutta tehdä tätä sotatieteellistä tutkimusta täällä Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Antti Nissinen: Aivan. No, opiskelijoilta ja tietysti myös opettajilta kerätään luonnollisesti paljon palautetta. Mutta miten muuten kuin heidän palautteellaan MPKK:n toimintaa nykypäivänä arvioidaan?

Mika Kalliomaa: Joo, meil on tää (-) [0:15:52] palaute on tietysti se, mistä äsken jo keskusteltiin, se on keskeinen. Tietysti meillä on onneksemme sitten Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen Karvin arviointikierrokses. Olemme juuri nyt tällä hetkellä mukana. Saamme siis ulkopuolisen yliopiston näkökulman, arvion meidän opetuksesta ja tutkimuksesta ja myöskin laatu järjestelmästämmme. Se on äärimmäisen tärkeä meille, kun muuten vois olla niin, että me vähän erkaudutaan liikaa siitä yliopistomaailmasta, kun emme ole niin kiinteesti tossa Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksessa kuten muut on. Toki sitten meillä on hyvä vuorovaikutus oikeestaan kaikilla tasoilla, rehtorineuvosto ja vararehtorineuvostot, ja oppilaskunnallakin on yhteydet yliopistollisiin kumppaneihin. Näin ollen pystytään verrokkia tekemään.

Meil oli tähän liittyen 21 keväällä kansainvälinen tutkimuksen tämmönen vertailuarviointi. Siinä saatiin myöskin hyvää tämmöstä palautetta siitä, että mitenkä meidän tutkimus vertautuu sitten verrokkeihin. Nää on semmosia hyviä, tärkeitä silloin tällöin. Tää on nyt Karvin arviointi (-) [0:17:12] kolmas kerta nyt Maanpuolustuskorkeakoulun 30-vuotisen historian aikana. Noin seittemän vuoden välein me saamme sen palautteen. Nää on kyllä tosi tärkeitä. Meil on tarkoitus, että tän vuoden lopulla sitten avataan, kun me saamme tän Karvi-arvioinnin sisään, saamme vähän ymmärrystä tosta Natosta, puolustusvoimien strategia on valmistumassa, henkilöstöstrategia on valmistumassa. Nää antaa kaikki meille hyvät lähdöt sitten seuraavaan strategiakauteen, jolloin sitten yritetään kattoo sinne 2030 vuoden alkuvuosiin.

Antti Nissinen: No niin. Tästä 2030-luvusta ja tulevaisuudesta sen verran, eli nyt jos mietitään, et maailma on muuttunu hyvin nopeastikin. Mitkä on MPKK:n tutkimustoiminnan painopisteet tänä vuonna, mut sitten myös lähitulevaisuudessa esimerkiks sanotaan 25–30 vuonna?

Mika Kalliomaa: Meillä on se 21 keväällä ollu tutkimuksen ulkopuolinen arviointi, niin se anto meille hyvää palautetta. Sen perusteella tehtiin kehittämissuunnitelma. Oikeastaan se kannusti meitä vielä varmistamaan, että meillä ois vielä selkeämpi yliopistollinen tutkimusprofiili. Että me oltais rohkeesti omalla alueellamme omassamme vahvoja, että voimme tehdä yhteistyötä muiden kanssa. Se fokusointi silloin anto meille semmosen ohjeen, että tulevaisuuden sota ja mitä se tarkoittaa sotataidolle. Toinen sitten Venäjä, Venäjän kehitys, asevoimien kehitys ja mitä se tarkoittaa suomalaiselle sotataidolle. Nää on ne kaks semmosta selkeetä fokusaluetta.

Mut sitten tietysti meillä on näitä tavoitteita ajavia tämmösiä erilaisia tutkimushankkeita. Aika montakin isompaa tutkimushanketta, joilla sitten viedään askel kerrallaan tätä tutkimusta eteenpäin.

Antti Nissinen: Kadetteja tulee koko ajan enemmän kursseille. Käsittääkseni kadettikurssit on melkein 200 hengen suurusia. Aiheuttaako tämmöset suuremmat kurssit haasteita tai tunnistatko muita tämmösiä haasteita tai asioita, mitkä pitää ratkasta lähivuosien aikana? Tai tuottaako esimerkiksi suuremmat kadettikurssit minkäänlaisia haasteita Maanpuolustuskorkeakoululle?

Mika Kalliomaa: Joo, no nimenomaan me koetaan ne haasteina eikä ongelmina. Meil on ollu nyt sitten, kuten tiedetään, niin tuolla hallitusohjelmassa tää 500 uutta työntekijää puolustusvoimille 30 vuoden loppuun. Sitten tän Ukrainan sodan seurauksena vielä nopeutettiin niitä henkilöstön lisäyksiä. Niistä tietysti osa on upseereja. Ne on siis kaikki henkilöstöryhmään kuuluvia. Sitten kun me olemme ainut oppilaitos, joka Suomessa upseereja valmistaa, niin silloin tietysti meille tuli paineita lisätä määrää. Kyllä meidän pitää varmistaa se, että upseerien koulutus sieltä ihan kadettitasolta on riittävän yksilöllistä. Näin ollen meidän pitää varmistaa, että kun määrät kasvaa, niin se käytännössä tarkoittaa sitä, että kadettijoukkueiden määrä kasvaa. Tehdään sitten useampi pienryhmä. Se vaatii tietysti ohjaaja-, opettajaresursseja, tilaresursseja, tämmöset asiat.

Niitä itse asias nyt jo täs just lasketaan, koska sitten se tarkoittaa sitä, että se 194 kadettia, jotka aloitti viime elokuussa, tulevat siis kolme vuotta + viisi vuotta, eli kahdeksan vuoden kuluttua sinne maisterikurssiin, jossa sinä olet nyt. Niin alkaa tää kumulatiivinen vaikutus. Elikkä nää samat vahvuudet on sitten siellä jatkossa (-) [0:20:56]. Kyllä tää joudutaan tarkasti kattomaan. Ymmärrämme, että talkoissa meidän tulee olla ja sitten haluamme olla mukana. Kyllähän tää myöskin kiristää sitten kilpailua teistä nuorista. No, et sinä enää kadetti-ikäinen ole, mutta nuorten ikäluokasta meidän pitää saada yhä suurempi osa sitten siinä yliopistojen yhteishaussa itsellemme.

Antti Nissinen: Aivan. No, mä oon ite ollu upseerin koulutuspolulla noin 10 vuotta nyt. Tällä hetkellä takana on siis kadettikoulu ja noin puolet, vähän reilu maisterivaiheesta. Miten noi muut jatko- tai virkaurakurssit, esimerkiks

esiupseerikurssi tai yleisesikuntaupseerikurssi, niin minkälaiset on upseerikoulutuksen näkymät tästä vuodesta alkaen ja tästä eteenpäin? Eli onko tulos suuria muutoksia muuten?

Mika Kalliomaa: Iso kuva on se, että me yritetään tehdä tosi maltillisia muutoksia, koska muutokset aina sitten kertautuu sinne tulevaisuuteen. Koko ajan ikään kuin menee läpitte koko tän järjestelmän. Meil on aika hyvässä mallissa tällä hetkellä. Maisterikurssi, jossa nyt opiskelet, niin on uudistetun maisteritutkinnon jälkeen toinen. Eliikä juuri siellä ikään kun olemme saaneet viilattua kuntoon ton maisteritutkinnon opetussuunnitelman. Samoin sotatieteen kandidatasolla opetussuunnitelma on aika tuore. Voi olla, että sitten sinne ylempiin kursseihin, sekä esiupseerikurssiin että yleisesikuntaupseerikurssiin ja sitten sen päällä oleviin ja sen ympärillä olevien täydennyskoulutus, yliopistollisen täydennyskoulutusjärjestelmään, joka on Maakuntakorkeakoulun vastuulla, niin ehkä sinne tulee enemmän sitten paineita näistä Natosta ja mahdollisesti sitten tämmösest yhteisoperaatiokyvystä, jotka puolustusvoimien kehittäminen näyttäs nostavan esiin. Siksi meillä on tällä hetkellä sisällä pääesikunnan antama tehtävä tarkistaa nyt kaikki nämä upseerikoulutustutkintotasot mukaan lukien täydennyskoulutus. Et miten se vastaa sitten tulevaisuuden haasteisiin. Mutta ehkä pienillä muutoksilla. Ei draamaa. Mutta pieni liike pitää kuitenkin varmistaa, että olemme ajan tasalla myöskin tulevaisuudessa.

Antti Nissinen: Kiitos omasta näkökulmasta. MPKK kehittää jatkuvasti omaa toimintaansa, ja nimenomaan myös opiskelijoiden palautteet, oppilaskunnan tekemät aloitteet otetaan hyvinkin tarkasti huomioon ja niistä opitaan.

Mika Kalliomaa: Tää ei ollu maksettu puheenvuoro.

Antti Nissinen: [naurua] Ja MPKK muutenkin elää kyllä vahvasti hetkessä. Kiitos rehtori Mika Kalliomaa antoisast keskustelusta. Kiitos kaikille kuuntelijoille mielenkiinnosta ja tervetuloa myös jatkossa sotataidon ytimeen.

[musiikkia]